ملة ابرهيم
MILETI IBRAHIM

vendbanimi i të mirëve

dhe

vendbanimi i të këqijve

VENDBANIMI I TË MIRËVE
DHE VENDBANIMI I TË KËQIJVE

Hyrje

Falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve. Atë e falënderojmë, prej Tij kërkojmë ndihmë dhe falje, dhe tek Ai kërkojmë mbrojtje nga të këqijat e vetvetes sonë dhe nga veprat tona të liga. Atë që Allahu e udhëzon, askush nuk mund ta humbë, dhe atë që Ai e lë në humbje, askush nuk mund ta udhëzojë. Dëshmoj se nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut, të Vetmit e të Pashoq, dhe dëshmoj se Muhamedi është robi dhe i Dërguari i Tij. Më pas:

Ndër temat më të rëndësishme që trajtojnë Kurani dhe Suneti është dallimi ndërmjet të mirës dhe të keqes, ndërmjet pastërtisë së zemrës dhe prishjes së saj, ndërmjet njerëzve të lumtur dhe njerëzve të mjerë. Allahu i Madhëruar i ka krijuar krijesat me urtësi të përsosur dhe ka vendosur shenja të qarta me të cilat njihet rruga e udhëzimit nga rruga e devijimit.

Në faqet që pasojnë, dijetari i madh Imam Ibn Kajjim el-Xheuzijjeh paraqet një prej shpjegimeve më të bukura rreth kuptimit të “tajjibit” (të mirës dhe të pastërtës) dhe “khabithit” (të keqes dhe të papastërtës). Ai sqaron se Allahu zgjedh nga çdo gjë më të mirën dhe se njerëzit dallohen sipas asaj që mbartin në zemrat, fjalët, veprat dhe moralin e tyre.

Ky tekst na mëson se lumturia e vërtetë nuk matet me pasuri, pozitë apo famë, por me pastërtinë e besimit, sinqeritetin e zemrës, bukurinë e moralit dhe drejtësinë e veprave. Po ashtu, ai na kujton se Xheneti është vendbanimi i të mirëve, ndërsa çdo njeri do të korrë atë që ka mbjellë në këtë jetë.

Lusim Allahun e Madhëruar që këto fjalë të jenë dritë për zemrat tona, udhëzim për shpirtrat tanë dhe shkak për përmirësimin e gjendjes sonë në këtë botë dhe në botën tjetër.

E Allahu është Dhuruesi i suksesit.

Imam Ibn Kajjimi (Allahu e mëshiroftë) ka thënë:

“Kur i mediton gjendjet e krijesave, sheh se kjo zgjedhje dhe veçim është dëshmi e Zotërimit (Rububijes) të Allahut, e Njëshmërisë së Tij, si dhe e përsosmërisë së urtësisë, dijes dhe fuqisë së Tij. Kjo tregon se Ai është Allahu, përveç të Cilit nuk ka të adhuruar tjetër me të drejtë. Ai nuk ka ortak që krijon si krijimi i Tij, që zgjedh si zgjedhja e Tij, apo që rregullon dhe administron si rregullimi i Tij. Kjo zgjedhje dhe veçim, ndikimi i së cilës shihet në këtë botë, është ndër shenjat më të mëdha të Zotërimit të Tij, ndër dëshmitë më të qarta të Njëshmërisë së Tij, të cilësive të përsosura të Tij dhe të vërtetësisë së të dërguarve të Tij...

Qëllimi është se Allahu i Lartësuar ka zgjedhur nga çdo lloj i krijesave më të mirën dhe më të pastërtën prej tyre, e ka veçuar për Veten e Tij dhe e ka pëlqyer mbi të tjerat.

Sepse Ai i Madhëruari është i Pastër dhe i Mirë (Tajjib) dhe nuk do veçse atë që është e mirë dhe e pastër. Ai nuk pranon nga veprat, fjalët dhe lëmoshat përveç asaj që është e mirë dhe e pastër. Prandaj, më e mira nga çdo gjë është ajo që Allahu zgjedh për Veten e Tij. Ndërsa krijimi i Tij në përgjithësi përfshin të dy llojet (të mirën dhe të keqen)...”

Vepra dhe fjalët e mira

Me këtë bëhet e qartë shenja e lumturisë ose e mjerimit të robit. Njeriu i mirë dhe i pastër nuk i përshtatet veçse së mirës; ai nuk kënaqet veçse me të, nuk gjen prehje veçse tek ajo dhe zemra e tij nuk qetësohet veçse me të.

Prandaj, nga fjalët ai zgjedh fjalët e mira, sepse tek Allahu ngjiten vetëm ato. Ai është njeriu që largohet më së shumti nga fjalët e ndyra dhe të pahijshme, nga gjuha e vrazhdë dhe fyese, nga gënjeshtra, përgojimi, bartja e fjalëve shpifja, dëshmia e rreme dhe çdo fjalë e keqe.

Po kështu, nga veprat ai do dhe praktikon vetëm ato më të mirat; veprat të cilat natyra e pastër njerëzore i konsideron të mira, të cilat i kanë miratuar ligjet profetike dhe i kanë vlerësuar mendjet e shëndosha. Pra, ato janë vepra për të cilat pajtohen Sheriati, arsyeja dhe natyra e pastër.

Ndër to janë: adhurimi i Allahut Një e të Vetëm pa i shoqëruar Atij askënd, vendosja e kënaqësisë së Tij mbi dëshirat personale, përpjekja për t'iu afruar Atij me sa ka mundësi, dhe bamirësia ndaj krijesave të Tij.

Ai sillet me njerëzit ashtu siç dëshiron që ata të sillen me të; u bën atyre atë që dëshiron t'ia bëjnë atij; heq dorë nga ato gjëra që nuk dëshiron t'ia bëjnë atij; i këshillon ata ashtu siç këshillon vetveten; gjykon për ta ashtu siç do të gjykohej për veten.

Ai duron dëmet që i vijnë prej tyre, por nuk i dëmton ata; ruan nderin e tyre dhe nuk ua kthen me të njëjtën monedhë kur ata cenojnë nderin e tij. Kur sheh tek ata një të mirë, e përmend dhe e përhap; kur sheh një të metë, e mbulon dhe nuk e përhap.

Gjithashtu, përpiqet t'u gjejë arsye dhe justifikime sa të ketë mundësi, përderisa kjo nuk e shkel Sheriatin dhe nuk bie ndesh me ndonjë urdhër apo ndalim të Allahut.

Moralet e mira

Ai gjithashtu zotëron moralet më të mira dhe më të pastra, si:

- durimin dhe vetëpërmbajtjen
- dinjitetin dhe seriozitetin,
- qetësinë dhe maturinë,
- mëshirën,
- durimin në vështirësi,
- besnikërinë,
- butësinë në sjellje dhe lehtësinë në marrëdhënie me njerëzit,
- sinqeritetin,
- pastërtinë e zemrës nga urrejtja, mashtrimi, ligësia dhe zilia,
- përulësinë dhe butësinë ndaj besimtarëve,
- krenarinë, forcën dhe qëndrimin e palëkundur ndaj armiqve të Allahut,

- ruajtjen e dinjitetit të vetes duke mos u poshtëruar dhe duke mos iu nënshtruar askujt tjetër përveç Allahut,
- dëlirësinë,
- guximin,
- bujarinë,
- fisnikërinë dhe burrërinë morale

si dhe çdo virtyt tjetër për të cilin pajtohen Sheriati, natyra e pastër njerëzore dhe mendja e shëndoshë se është i mirë dhe i lavdërueshëm.

Të mira të tjera ..

Po kështu, ai nuk zgjedh nga ushqimet veçse më të mirat, ato që janë hallall, të këndshme dhe të dobishme, të cilat ushqejnë trupin dhe shpirtin në mënyrën më të mirë, duke e ruajtur njeriun nga pasojat dhe përgjegjësitë e këqija.

Gjithashtu, nuk zgjedh për martesë veçse më të mirën, nuk parapëlqen nga aromat veçse ato më të pastrat dhe më të këndshmet, dhe nuk zgjedh nga shokët e miqtë veçse njerëzit e mirë.

Kështu, shpirti i tij është i mirë, trupi i tij është i mirë, morali i tij është i mirë, veprat e tij janë të mira, fjalët e tij janë të mira, ushqimi dhe pija e tij janë të mira, veshja dhe martesa e tij janë të mira; hyrja dhe dalja e tij janë të mira, dhe i gjithë qëndrimi, kthimi e vendbanimi i tij janë të mira.

Për këtë lloj njeriu Allahu i Lartësuar ka thënë:

“Ata të cilëve engjëjt ua marrin shpirtin duke qenë të mirë e të pastër, duke u thënë: ‘Paqja qoftë mbi ju! Hyni në Xhenet për atë që keni vepruar.’” [1]

Dhe ata janë nga ata për të cilët rojtarët e Xhenetit do të thonë:

“Paqja qoftë mbi ju! Ju keni qenë të mirë e të pastër, andaj hyni në të për të qëndruar përgjithmonë.”[2]

Shkronja **“fa”** në ajetin “*fadkhuluha*” (“andaj hyni në të”) tregon shkakun, domethënë: për shkak të pastërtisë dhe mirësisë suaj hyni në Xhenet.

Po ashtu Allahu i Lartësuar thotë:

“Gratë e këqija janë për burrat e këqij dhe burrat e këqij janë për gratë e këqija; ndërsa gratë e mira janë për burrat e mirë dhe burrat e mirë janë për gratë e mira.”[3]

---

[1] (En-Nahl, 32)
[2] (Ez-Zumer, 73)
[3] (En-Nur, 26)

Ky Ajet është shpjeguar se fjalët e këqija u përkasin njerëzve të këqij, ndërsa fjalët e mira u përkasin njerëzve të mirë. Gjithashtu është shpjeguar se gratë e mira janë për burrat e mirë, ndërsa gratë e këqija për burrat e këqij.

Në të vërtetë, ajeti i përfshin të gjitha këto kuptime dhe më shumë se kaq. Pra, fjalët e mira, veprat e mira dhe gratë e mira u përshtaten njerëzve të mirë; ndërsa fjalët e këqija, veprat e këqija dhe gratë e këqija u përshtaten njerëzve të këqij.

Tri vendbanimet (botët)

Allahu i Madhëruar e ka vendosur të mirën dhe pastërtinë në tërësinë e saj në Xhenet, ndërsa të keqen dhe papastërtinë në tërësinë e saj në Zjarr.

Prandaj, Ai i ka bërë vendbanimet tre:

1. **Një vendbanim i veçuar vetëm për të mirën**, ku nuk lejohet të hyjë askush përveç të mirëve. Aty është mbledhur çdo e mirë, dhe ky është **Xheneti**.
2. **Një vendbanim i veçuar vetëm për të keqen dhe të këqijat**, ku nuk hyn askush përveç njerëzve të këqij. Ky është **Xhehenemi**.
3. **Një vendbanim ku janë përzier e mira dhe e keqja**, ku ato bashkëjetojnë dhe ndërthuren. Ky është **kjo botë (dynjaja)**.

Që të dallohet e keqja nga e mira

Pikërisht për shkak të këtij përzierimi dhe ndërthurjeje ndodh sprova dhe prova e jetës. Kjo është pasojë e urtësisë hyjnore.

Kur të vijë Dita e Ringjalljes, Allahu do ta ndajë të keqen nga e mira. Atëherë do t'i vendosë të mirët dhe njerëzit e së mirës në një vendbanim të veçantë, ku nuk do të përzihen me askënd tjetër. Po ashtu, do t'i vendosë të këqijtë dhe njerëzit e së keqes në një vendbanim të veçantë, ku nuk do të përzihen me të tjerët.

Kështu, në fund gjithçka do të kthehet në vetëm dy vendbanime:

- Xheneti, shtëpia e të mirëve.
- Xhehenemi, shtëpia e të këqijve.

Veprat e tyre bëhen shpërblimi ose dënimi i tyre..

Allahu i Madhëruar e ka bërë që shpërblimi dhe dënimi i secilit grup të lindë nga vetë veprat e tyre.

Fjalët e mira, veprat e mira dhe moralet e mira të besimtarëve do të shndërrohen në vetë kënaqësinë, lumturinë dhe begatinë e tyre. Nga ato Allahu do të krijojë shkaqet më të plota të lumturisë dhe gëzimit.

Ndërsa fjalët e këqija, veprat e këqija dhe moralet e këqija të grupit tjetër do të bëhen vetë burimi i dënimit dhe dhimbjes së tyre. Nga ato Allahu do të krijojë shkaqet më të mëdha të ndëshkimit dhe vuajtjes.

Kjo është një urtësi e thellë dhe një fuqi mbizotëruese, që Allahu t'ua tregojë robërve të Tij përsosmërinë e Zotërimit, urtësisë, dijes, drejtësisë dhe mëshirës së Tij; dhe që armiqtë e Tij ta kuptojnë se gënjeshtarë kanë qenë ata vetë, e jo të dërguarit e Tij të sinqertë dhe të drejtë.

Allahu i Lartësuar thotë:

“Ata u betuan me betimin më të fortë në Allahun se Ai nuk do ta ringjallë atë që vdes. Jo! Premtimi i Tij është i vërtetë, por shumica e njerëzve nuk e dinë. Që Ai t'ua sqarojë atyre atë për të cilën kundërshtoheshin dhe që mohuesit ta kuptojnë se kanë qenë gënjeshtarë.”

(En-Nahl, 38–39)

Shenja e lumturisë dhe e mjerimit

Qëllimi është se Allahu i Madhëruar ka vendosur shenja të qarta me të cilat njihet lumturia dhe mjerimi.

Njeriu i lumtur është i mirë dhe i pastër; atij nuk i ka hije veçse e mira. Ai nuk vjen veçse me të mirë, prej tij nuk del veçse e mira dhe ai nuk shoqërohet veçse me të mirën.

Ndërsa i mjeri është i keq; atij nuk i ka hije veçse e keqja. Ai nuk vjen veçse me të keqe dhe prej tij nuk del veçse e keqja.

E keqja buron nga zemra e tij dhe shfaqet në gjuhën dhe gjymtyrët e tij; ndërsa e mira buron nga zemra e pastër dhe shfaqet në gjuhën dhe veprat e tij.

Pastruesit e robit për hyrjen në Xhenet

Njeriu mund të ketë brenda vetes dy lloje prirjesh: të mira dhe të këqija. Ajo që mbizotëron prej tyre përcakton se kujt grupi i përket.

Nëse Allahu dëshiron mirësi për një rob, Ai e pastron atë nga prirjet e këqija para se të largohet nga kjo botë, në mënyrë që të dalë para Allahut në Ditën e Takimit i pastruar dhe të mos ketë nevojë të pastrohet nëpërmjet Zjarrit.

Allahu e pastron atë me:

- pendim të sinqertë,
- vepra të mira që fshijnë mëkatet,
- sprova dhe vështirësi që shlyejnë gabimet.

Kështu ai e takon Allahun pa mëkate që kërkojnë ndëshkim.

Ndërsa një tjetri Allahu mund t'ia lërë mjetet e pastrimit të paplotësuara në këtë botë. Ai del para Allahut duke mbartur ende përzierje të së mirës dhe së keqes. Urtësia e Allahut nuk lejon që dikush të jetë fqinj në banesën e Tij (Xhenet) ndërsa ende mban papastërti shpirtërore. Prandaj ai futet në Zjarr për t'u pastruar, rafinuar nga ato njolla.

Kur besimi i tij të jetë pastruar nga papastërtitë e mëkateve, atëherë bëhet i përshtatshëm për afërsinë e Allahut dhe për të jetuar me robërit e Tij të mirë.

Qëndrimi i këtij lloji njerëzish në Zjarr varet nga shpejtësia ose ngadalësia me të cilën largohen ato papastërti prej tyre:

- ata që pastrohen më shpejt dalin më shpejt;
- ata që pastrohen më ngadalë dalin më vonë.

Ky është një shpërblim dhe dënim plotësisht në përputhje me veprat e tyre. Dhe Zoti yt nuk i bën padrejtësi askujt.

Idhujtari është i papastër në thelb

Meqenëse idhujtari (mushriku) është i prishur në thelbin dhe natyrën e tij për shkak të shirkut, Zjarri nuk e pastron atë nga kjo papastërti. Edhe sikur të dilte prej tij, do të kthehej përsëri në gjendjen e mëparshme, ashtu si qeni që futet në det dhe del prej tij, por mbetet po ai.

Për këtë arsye Allahu ia ka ndaluar atij hyrjen në Xhenet.

Ndërsa besimtari, i cili është i mirë dhe i pastruar në thelbin e tij, pasi të jetë pastruar nga mëkatet, Zjarri bëhet i ndaluar për të përgjithmonë, sepse nuk ka mbetur tek ai asgjë që kërkon pastrim me anë të tij.

I Lartësuar qoftë Ai, urtësia e të Cilit i mahnit mendjet dhe zemrat. Natyra e pastër e njerëzve dhe arsyet e tyre dëshmojnë se Ai është Gjykatësi më i Urtë dhe Zoti i të gjitha botëve.

— Imam Ibn Kajjim el-Xheuzijjeh (Allahu e mëshiroftë), nga libri Zad el-Mead.

Përfundim

Falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve, i Cili na udhëzoi në Islam dhe na mësoi rrugën e së vërtetës përmes Librit të Tij dhe Sunetit të të Dërguarit të Tij ﷺ.

Pas meditimit mbi këto fjalë të çmuara të Imam Ibn Kajjimit, bëhet e qartë se lumturia dhe mjerimi nuk janë thjesht emra, por janë gjendje që shfaqen në besimin, moralin, fjalët dhe veprat e njeriut. Allahu i Madhëruar e do të mirën dhe të pastërtën, ndërsa robërit më të dashur tek Ai janë ata që e pastrojnë zemrën, gjuhën dhe veprat e tyre për hir të Tij.

Njeriu i lumtur është ai që përpiqet vazhdimisht ta pastrojë veten nga mëkatet, të zbukurohet me virtyte dhe të ecë në rrugën e bindjes ndaj Allahut. Ndërsa ai që i dorëzohet pasioneve, padrejtësisë dhe moralit të keq, rrezikon të largohet nga ajo që Allahu e do dhe e pëlqen.

Kjo botë është vendi i sprovës dhe i përzierjes së së mirës me të keqen. Këtu njerëzit testohen dhe dallohen nga njëri-tjetri. Por dita do të vijë kur Allahu do ta ndajë përfundimisht të mirën nga e keqja, njerëzit e Xhenetit nga njerëzit e Zjarrit, dhe secili do të gjejë atë që ka përgatitur për veten.

Prandaj, le të jetë ky tekst një thirrje për vetëllogaritje, pendim të sinqertë dhe përmirësim të vazhdueshëm. Le të përpiqemi të jemi prej atyre që Allahu i përshkruan si të mirë në zemër, në fjalë dhe në vepra, që të meritojmë përshëndetjen e engjëjve:

“Paqja qoftë mbi ju! Ju keni qenë të mirë e të pastër, andaj hyni në të për të qëndruar përgjithmonë.”

Lusim Allahun e Madhëruar që t’i pastrojë zemrat tona, t’i përmirësojë veprat tona, të na bëjë prej robërve të Tij të sinqertë dhe të na bashkojë me profetët, të sinqertët, dëshmorët dhe të mirët në Xhenetin e Tij të amshuar.

Mbaroi thirrja jonë dhe Falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve. Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi Profetin tonë Muhamedin ﷺ, familjen e tij dhe të gjithë shokët e tij.

(Nxjerrur nga Gazeta Nebe’)